

Збрицька Т.П., Жукова Т.А.

к.е.н., доцент та аспірант
кафедри управління персоналом та економіки праці,
Одеський національний економічний університет

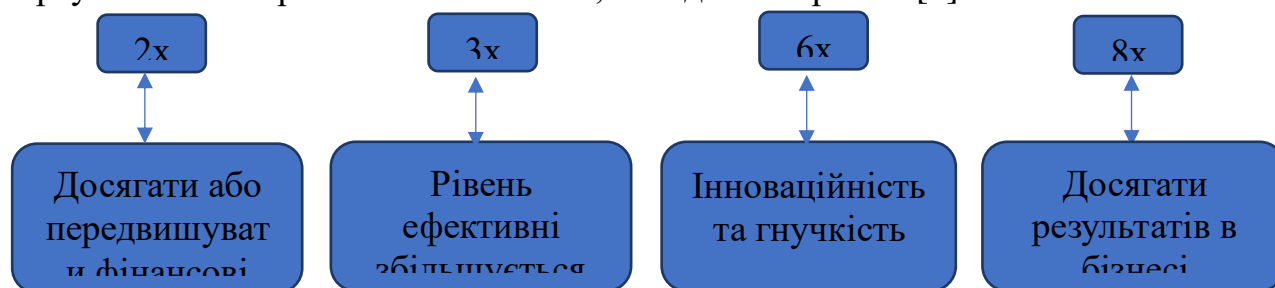
РОЗВИТОК РІЗНОМАНІТНОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНОСТІ В УКРАЇНІ

Одним із головним напрямком HR індустрії є спрямованість до різноманітності і інклюзивності. Компанії та команди, які впроваджують принципи різноманітності й інклюзивності проявляють вищу продуктивність праці, приймають обґрунтовані рішення та взаємодіють ефективніше, відчуваючи більшу залученість до робочого процесу.

Дослідження Deloitte вказують, що різноманітність без інклюзивності не має достатньої ефективності, а саме,:

різноманітність + інклюзивність = найкращі результати для бізнесу (1)

Аргументи на користь інклюзивності, наведено на рис. 1 [1].

*Рис. 1. Збільшення бізнес показників в організаціях з інклюзивною культурою
Джерело: Deloitte. The diversity and inclusion revolution. 2022 [1]*

Світ швидко адаптується до наслідків пандемії COVID-19 у 2020-2021 роках, економічних викликів і досягнень у сфері технологій. Організації, які мають намір приймати перспективні та надійні рішення стосовно свого розвитку і зростання, повинні навчитися ефективно використовувати колективний розум різноманітних груп та здійснювати з цього користь. Щодня люди працюють у невеликих командах і обговорюють ідеї під час «мозкового штурму». І цей демократичний підхід призводить до якісних дебатів та генерації нових ідей [2].

Економіка України переживає повномасштабне вторгнення Росії вже більше року. Протягом цього періоду бізнес намагається зберегти свою комерційну діяльність та підтримати й зберегти наявних співробітників, адаптуватися до нових умов і забезпечувати робочі місця для українців, при цьому продовжуючи свій розвиток [3]. Війна призвела до масової мобілізації та вимушеної міграції за кордон. Протягом повномасштабного вторгнення Росії в Україну, більше третини українців (39%) втратили свої робочі місця [4].

Головна ідея інклюзії полягає в забезпеченні рівних можливостей для кожної людини, а також усвідомлення відповідальності за ці можливості. Учасники суспільства мають однаковий доступ до освіти, можливість працевлаштування, участь у громадському житті тощо.

В квітні 2021 року Верховна Рада України ухвалила Національну стратегію створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року [5]. Враховуючи цю стратегію та принципи інклюзії, Україна працює над створенням суспільства, де кожна особа має рівні можливості та доступ до різних сфер життя, сприяючи розвитку країни в цілому.

Згідно доповіді Центра економічної стратегії, станом на травень 2023, бізнес-впевненість досягла рівня, який спостерігався до воєнних подій. Ця позитивна динаміка пояснюється кількома ключовими факторами, такими як: стабільність постачання електроенергії, поліпшення інфляційних та валютних очікувань, а також покращення споживчого настрою населення [3].

У квітні 2023 року індекс очікуваної ділової активності зріс до 51,1%. Це тримісячне зростання, яке nastупило після чотирьох місяців спаду (50% - нейтральний рівень (кількість оптимістів дорівнює кількості песимістів), рис.2 [3].

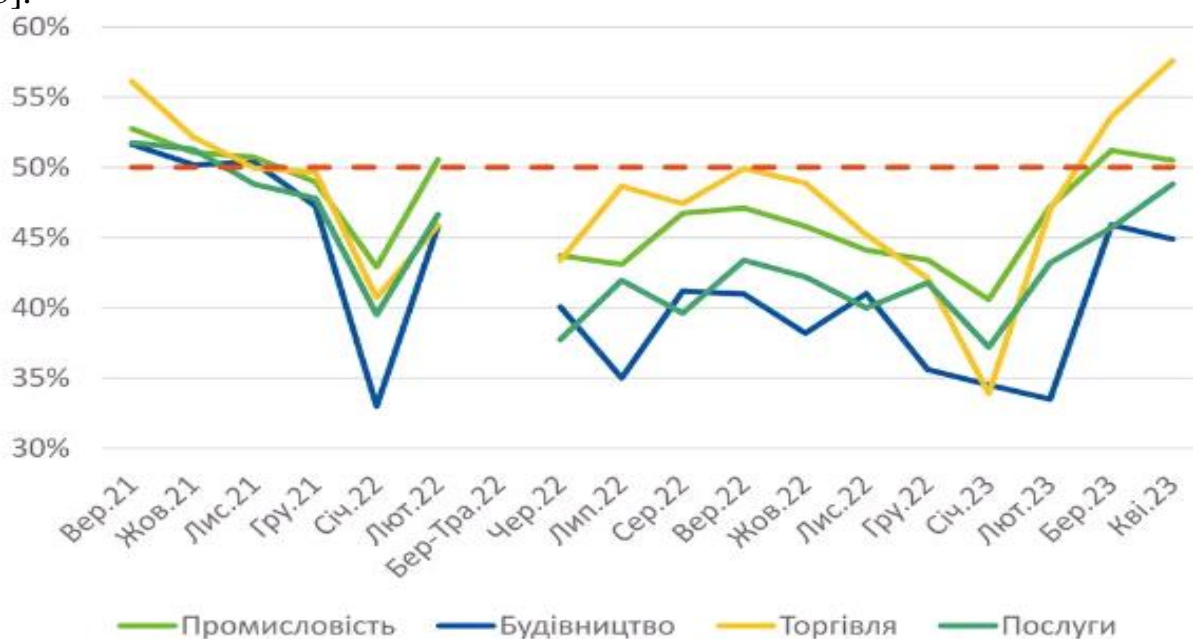

Рис. 2. Індекс очікувань ділової активності України, квітень 2023
Джерело: Центр економічної стратегії, квітень 2023 [3]

Розвиток різноманітності та інклюзивності в Україні в умовах воєнного часу набуває особливої важливості і актуальності. Внутрішнє переміщення осіб спричинило значний приплив людей різного етнічного, культурного та соціального походження в інші регіони України. Соціокультурна різноманітність стала нормою в багатьох спільнотах та школах. Війна в Україні сприяє змінам в бізнес-культурі, оскільки компанії визнають важливість різноманітності та інклюзивності як для свого успішного функціонування, так і для внесення вкладу в соціальну відповідальність.

Після спаду, який стався у грудні 2022 року, станом на квітень 2023 року споживчі настрої українців покращуються. На Рис. 3 представлена динаміка: індексів споживчих настроїв українського населення (100% - рівень нейтральних оцінок) [3].

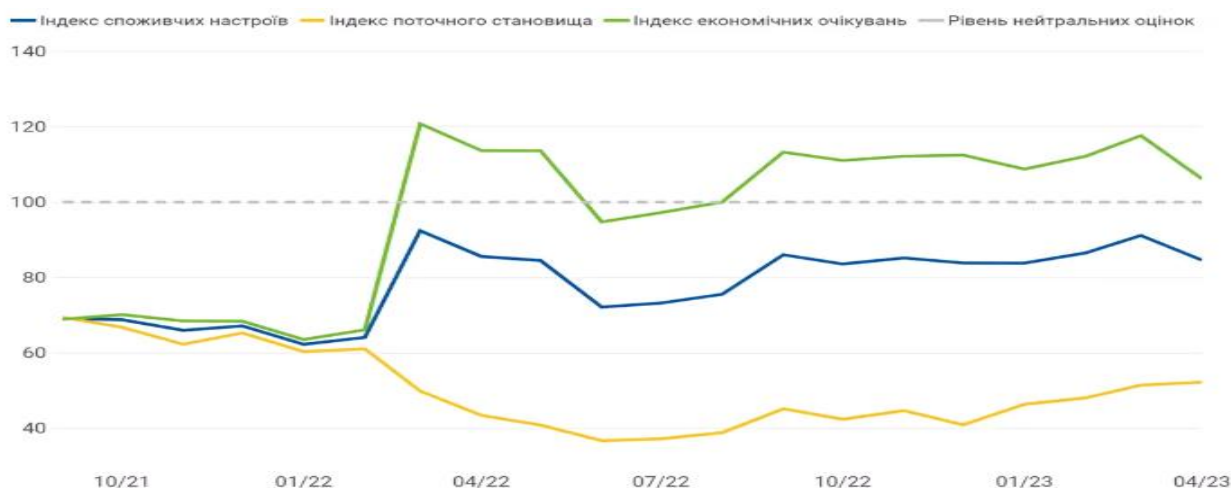

Рис. 3. Динаміка споживчих настроїв українців, квітень 2023
Джерело: Центр економічної стратегії, квітень 2023 [3]

Згідно доповіді Центра економічної стратегії ситуація в поточному році є оптимістичною, але передбачення на наступні роки залишаються невизначеними, оскільки економіка буде сильно впливати на те, чи триватиме війна у 2024 році [3].

Війна в Україні підкреслила важливість різноманітності та інклюзивності в суспільстві та бізнесі. Вона також поставила питання про те, як суспільство та компанії можуть і повинні відреагувати на виклики воєнного часу та підтримати всіх громадян, незалежно від їхнього походження та становища.

Література:

1. Deloitte Insights. The diversity and inclusion revolution: Eight powerful truths. Deloitte Review, issue 22. 2018p. URL: <https://www2.deloitte.com/us/en/insights/deloitte-review/issue-22/diversity-and-inclusion-at-work-eight-powerful-truths.html>
2. Juliet Bourke. Which Two Heads are Better than One? 2021p. URL: <https://www.aicd.com.au/content/dam/aicd/pdf/tools-resources/bookstore/previews/which-two-heads-are-better-than-one-preview-170x240mm.pdf>
3. Інформаційно-аналітичний ресурс ZAXID.NET. Незламний український бізнес. 2023. URL: https://zaxid.net/nezlamniy_ukrayinskiy_biznes_n1563901
4. 15-е загальнонаціональне опитування. Україна під час війни. Зайнятість і доходи. Липень 2023р. Соціологічна група Рейтинг. URL: https://ratinggroup.ua/research/ukraine/pyatnadcat_obschenaci_opros_ukraina_vo_vremya_voyny_zanyatost_i_dohody_23-24_iyulya_2022_goda.html
5. Верховна Рада України. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. 2021 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80/conv#n10>